

U S T A W A

z dnia 9 maja 2023 r.

o Funduszu Ochrony Rolnictwa

Opracowano na
podstawie: t.j.
Dz. U. z 2025 r.
poz. 308, z 2026 r.
poz. 632.

Art. 1. Ustawa reguluje zasady finansowania i funkcjonowania Funduszu Ochrony Rolnictwa, zwanego dalej „Funduszem”.

Art. 2. 1. Fundusz stanowi wyodrębniony rachunek bankowy, którym dysponuje Krajowy Ośrodek Wsparcia Rolnictwa, zwany dalej „Krajowym Ośrodkiem”.

2. Środki finansowe Funduszu nie są środkami publicznymi w rozumieniu ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2024 r. poz. 1530, 1572, 1717, 1756 i 1907 oraz z 2025 r. poz. 39).

3. Wolne środki Funduszu są lokowane przez Krajowy Ośrodek wyłącznie w formie depozytu u ministra właściwego do spraw finansów publicznych, na zasadach określonych dla Krajowego Ośrodka w ustawie z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych.

Art. 3. 1. Wpłaty na Fundusz są naliczane w wysokości 0,125 % wartości produktów rolnych bez podatku od towarów i usług określonych w załączniku I do Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, zwanych dalej „produktami rolnymi”, nabytych od producentów rolnych w rozumieniu art. 3 pkt 3 ustawy z dnia 18 grudnia 2003 r. o krajowym systemie ewidencji producentów, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności (Dz. U. z 2023 r. poz. 885), zwanych dalej „producentami rolnymi”, i wpłacane na Fundusz przez podmioty prowadzące skup, przechowywanie, obróbkę lub przetwórstwo produktów rolnych, zwane dalej „podmiotami skupującymi”.

2. Do wpłat na Fundusz są obowiązane podmioty skupujące, będące podatnikami podatku od towarów i usług, o których mowa w ustawie z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2024 r. poz. 361, 852, 1473, 1721 i 1911 oraz z 2025 r. poz. 222).

3. Wartość produktów rolnych bez podatku od towarów i usług nabytych od producenta rolnego jest ustalana na podstawie faktur VAT i faktur VAT RR

uwzględnianych w deklaracjach podatkowych, o których mowa w art. 99 ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług.

Art. 4. 1. Podmioty skupujące bez wezwania naliczają wpłaty na Fundusz za okresy roczne i dokonują tych wpłat w terminie do dnia 14 lutego roku następującego po roku, za który dokonały tego naliczenia.

2. Jeżeli wysokość kwoty naliczonej z tytułu wpłat na Fundusz za dany rok nie przekracza pięciokrotności kosztów upomnienia w postępowaniu egzekucyjnym w administracji, tę kwotę zalicza się na poczet wpłat na Fundusz za kolejny rok, w którym wysokość kwoty naliczonej z tytułu tych wpłat przekroczyła pięciokrotność kosztów tego upomnienia.

3. Do wpłat na Fundusz i deklaracji, o których mowa w art. 5, stosuje się odpowiednio przepisy działów III, V i VI ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa (Dz. U. z 2025 r. poz. 111), z tym że uprawnienia organów podatkowych określone w tej ustawie przysługują:

- 1) dyrektorowi oddziału terenowego Krajowego Ośrodka jako organowi pierwszej instancji;
- 2) Dyrektorowi Generalnemu Krajowego Ośrodka jako organowi odwoławczemu od decyzji dyrektora oddziału terenowego Krajowego Ośrodka.

4. Do postępowań w sprawach indywidualnych rozstrzyganych w drodze decyzji administracyjnej stosuje się przepisy ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2024 r. poz. 572), chyba że niniejsza ustawa stanowi inaczej.

5. Do egzekucji należności z tytułu wpłat od podmiotów skupujących stosuje się przepisy ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji (Dz. U. z 2025 r. poz. 132).

Art. 5. 1. Podmiot skupujący składa dyrektorowi oddziału terenowego Krajowego Ośrodka właściwemu ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę podmiotu skupującego, na formularzu opracowanym przez Krajowy Ośrodek i udostępnionym na jego stronie podmiotowej, roczne deklaracje o wysokości naliczonych wpłat na Fundusz, które zawierają:

- 1) imię, nazwisko, miejsce zamieszkania i adres albo nazwę, siedzibę i adres tego podmiotu,
- 2) numer identyfikacji podatkowej (NIP) oraz numer identyfikacyjny w krajowym rejestrze urzędowym podmiotów gospodarki narodowej (REGON) tego

- podmiotu lub – w przypadku podmiotu wpisanego do Krajowego Rejestru Sądowego – numer w Krajowym Rejestrze Sądowym tego podmiotu,
- 3) określenie rodzaju, ilości i wartości nabytych produktów rolnych stanowiących podstawę naliczenia wpłaty na Fundusz,
 - 4) kwotę naliczoną z tytułu wpłaty na Fundusz za dany okres,
 - 5) numer rachunku bankowego tego podmiotu albo numer rachunku tego podmiotu prowadzonego w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej,
 - 6) pouczenie, że w przypadku niewpłacenia w terminie kwoty naliczonej z tytułu wpłaty na Fundusz lub wpłacenia tej kwoty w niepełnej wysokości ta deklaracja stanowi podstawę do wystawienia tytułu wykonawczego, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji «COMMONPART_OF_POINTS» w terminie do dnia 14 lutego roku następującego po roku, za który dokonuje naliczenia tych wpłat.

1a. Jeżeli wysokość kwoty naliczonej z tytułu wpłaty na Fundusz za dany rok nie przekracza pięciokrotności kosztów upomnienia w postępowaniu egzekucyjnym w administracji, deklaracji o wysokości naliczonej wpłaty na Fundusz za dany rok nie składa się.

1b. Kwotę, o której mowa w ust. 1a, uwzględnia się w deklaracji za kolejny rok, w którym wysokość kwoty naliczonej z tytułu wpłaty na Fundusz po uwzględnieniu kwoty, o której mowa w ust. 1a, przekroczyła pięciokrotność kosztów upomnienia w postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

2. Treść deklaracji, o których mowa w ust. 1, wykorzystuje się wyłącznie w celu wykonywania ustawy.

3. Treść deklaracji, o których mowa w ust. 1, stanowi tajemnicę przedsiębiorstwa w rozumieniu ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. z 2022 r. poz. 1233).

Art. 6. 1. Krajowy Ośrodek:

- 1) zapewnia obsługę merytoryczną, organizacyjno-prawną, techniczną i kancelaryjno-biurową Funduszu;
- 2) ustala plan finansowy Funduszu oraz opracowuje sprawozdanie z wykonania planu finansowego Funduszu;
- 3) przedstawia ministrowi właściwemu do spraw rynków rolnych zestawienie wniosków, o których mowa w art. 12 ust. 1;
- 4) prowadzi postępowania w sprawie dochodzenia wiarygodności określonych w art. 13 ust. 1;

5) prowadzi postępowania w sprawie dochodzenia kar pieniężnych, o których mowa w art. 17.

2. Zestawienie, o którym mowa w ust. 1 pkt 3, Krajowy Ośrodek przedstawia w terminie do dnia:

- 1) 30 kwietnia danego roku – w przypadku wniosków, o których mowa w art. 12 ust. 1, złożonych w terminie, o którym mowa w art. 12 ust. 2 pkt 1;
- 2) 30 września danego roku – w przypadku wniosków, o których mowa w art. 12 ust. 1, złożonych w terminie, o którym mowa w art. 12 ust. 2 pkt 2.

Art. 7. Koszty związane z realizacją przez Krajowy Ośrodek zadań, o których mowa w art. 6 ust. 1, są pokrywane ze środków Funduszu w ryczałtowej wysokości 2,5 % sumy wpłat na Fundusz w danym roku.

Art. 8. Dochodami Funduszu są:

- 1) wpłaty na Fundusz dokonywane przez podmioty skupujące;
- 2) odsetki od środków lokowanych zgodnie z art. 2 ust. 3;
- 3) środki finansowe odzyskane przez Krajowy Ośrodek w wyniku prowadzonych postępowań upadłościowych, restrukturyzacyjnych i cywilnych od podmiotów skupujących, które stały się niewypłacalne, na rzecz Funduszu z tytułu roszczeń po wypłacie rekompensat, o których mowa w art. 10 ust. 1.

Art. 9. 1. Gospodarka finansowa Funduszu jest prowadzona na podstawie planu finansowego Funduszu.

2. Plan finansowy Funduszu zawiera informacje o:

- 1) stanie środków na początek i na koniec roku kalendarzowego obejmującym środki finansowe, należności i zobowiązania;
- 2) planowanych dochodach;
- 3) planowanych kwotach środków na wypłatę rekompensat, o których mowa w art. 10 ust. 1;
- 4) planowanej kwocie środków na sfinansowanie kosztów związanych z realizacją przez Krajowy Ośrodek zadań, o których mowa w art. 6 ust. 1.

3. Wydatki Funduszu nie mogą przekroczyć wysokości środków finansowych Funduszu.

4. Rokiem obrotowym Funduszu jest rok kalendarzowy.

5. Plan finansowy Funduszu jest ustalany na każdy rok obrotowy nie później niż do dnia 30 listopada roku poprzedzającego rok, na który jest ustalany ten plan.

6. Rok obrotowy Funduszu jest zamykany sprawozdaniem z wykonania planu finansowego Funduszu przedkładanym ministrowi właściwemu do spraw rynków rolnych w terminie do dnia 31 marca roku następującego po roku, którego dotyczy to sprawozdanie.

Art. 10. 1. Ze środków finansowych Funduszu przyznaje się i wypłaca rekompensatę producentowi rolnemu, który nie otrzymał zapłaty za wyprodukowane przez niego produkty rolne zbyte podmiotowi skupującemu, który stał się niewypłacalny, a także:

- 1) grupie producentów rolnych utworzonej zgodnie z przepisami ustawy z dnia 15 września 2000 r. o grupach producentów rolnych i ich związkach oraz o zmianie innych ustaw (Dz. U. z 2023 r. poz. 1145) lub związkowi grup producentów rolnych,
- 2) organizacji producentów rolnych utworzonej zgodnie z przepisami ustawy z dnia 20 kwietnia 2004 r. o organizacji rynku mleka i przetworów mlecznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1228) lub ustawy z dnia 11 marca 2004 r. o organizacji niektórych rynków rolnych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1502) lub zrzeszeniu organizacji producentów rolnych,
- 3) organizacji producentów owoców i warzyw utworzonej zgodnie z przepisami ustawy z dnia 19 grudnia 2003 r. o organizacji rynków owoców i warzyw oraz rynku chmielu (Dz. U. z 2023 r. poz. 1318) lub zrzeszeniu organizacji producentów owoców i warzyw,
- 4) spółdzielni rolników utworzonej zgodnie z przepisami ustawy z dnia 4 października 2018 r. o spółdzielniach rolników (Dz. U. z 2024 r. poz. 372 i 1635) lub związkowi spółdzielni rolników,
- 5) rolniczej spółdzielni produkcyjnej utworzonej zgodnie z przepisami ustawy z dnia 16 września 1982 r. «COMMONPART_OF_POINTS» Prawo spółdzielcze (Dz. U. z 2024 r. poz. 593),
- 6) rolniczemu zrzeszeniu branżowemu utworzonemu zgodnie z przepisami ustawy z dnia 8 października 1982 r. o społeczno-zawodowych organizacjach rolników (Dz. U. z 2024 r. poz. 263 i 1560)

– zwanym dalej „grupami”, za produkty rolne wyprodukowane przez członków grupy będących producentami rolnymi, nabyte od nich przez grupę oraz zbyte przez grupę podmiotowi skupującemu, który stał się niewypłacalny, za które grupa nie otrzymała zapłaty.

2. Wysokość rekompensaty, o której mowa w ust. 1, zwanej dalej „rekompensatą”, ustala się jako iloczyn procentowej stawki ustalonej odpowiednio zgodnie z przepisami wydanymi na podstawie ust. 5 albo 6 i kwoty wierzytelności netto za:

- 1) produkty rolne wyprodukowane przez producenta rolnego i zbyte przez niego podmiotowi skupującemu, który stał się niewypłacalny, za które nie otrzymał zapłaty od tego podmiotu skupującego – w przypadku producenta rolnego;
- 2) produkty rolne wyprodukowane przez członków grupy będących producentami rolnymi, nabyte od nich przez grupę i zbyte przez grupę podmiotowi skupującemu, który stał się niewypłacalny, za które grupa nie otrzymała zapłaty od tego podmiotu skupującego – w przypadku grupy.

2a. Przy ustalaniu wysokości rekompensaty bierze się pod uwagę wierzytelność:

- 1) istniejącą w dniu wydania decyzji, o której mowa w art. 12 ust. 1;
- 2) w przypadku której nie minął termin jej przedawnienia;
- 3) powstałą przed datą wystąpienia niewypłacalności podmiotu skupującego.

3. Uznaje się, że podmiot skupujący stał się niewypłacalny, gdy:

- 1) sąd upadłościowy lub sąd restrukturyzacyjny, na podstawie przepisów ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe (Dz. U. z 2024 r. poz. 794 i 1222) lub ustawy z dnia 15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne (Dz. U. z 2024 r. poz. 1428) wyda postanowienie o:
 - a) ogłoszeniu upadłości tego podmiotu lub wszczęciu wobec niego wtórnego postępowania upadłościowego,
 - b) otwarciu postępowania restrukturyzacyjnego, o którym mowa w art. 2 pkt 2–4 ustawy z dnia 15 maja 2015 r. – Prawo restrukturyzacyjne,
 - c) oddaleniu wniosku o ogłoszenie upadłości tego podmiotu, jeżeli jego majątek nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania lub wystarcza jedynie na zaspokojenie tych kosztów,
 - d) oddaleniu wniosku o ogłoszenie upadłości w razie stwierdzenia, że majątek tego podmiotu jest obciążony hipoteką, zastawem, zastawem rejestrowym, zastawem skarbowym lub hipoteką morską w takim stopniu, że pozostały jego majątek nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania,
 - e) umorzeniu postępowania upadłościowego, jeżeli:
 - majątek pozostały po wyłączeniu z niego przedmiotów majątkowych tego podmiotu obciążonych hipoteką, zastawem, zastawem

rejestrwym, zastawem skarbowym lub hipoteką morską nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania,

- wierzyciele nie złożyli w wyznaczonym terminie zaliczki na koszty postępowania;

- 2) organ sądowy lub inny właściwy organ państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, wyda orzeczenie, zgodnie z którym nie zostaje wszczęte postępowanie upadłościowe z uwagi na niewystarczalność aktywów na zaspokojenie kosztów tego postępowania albo z powodu stwierdzenia definitywnego zamknięcia podmiotu z państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, który utworzył na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej oddział lub przedstawicielstwo;
- 3) sąd upadłościowy, zgodnie z przepisami ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe dotyczącymi międzynarodowego postępowania upadłościowego, wyda postanowienie o uznaniu orzeczenia o wszczęciu głównego zagranicznego postępowania upadłościowego, wszczętego wobec podmiotu zagranicznego z Danii lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym, który jest niewypłacalny;
- 4) organ sądowy lub inny właściwy organ państwa członkowskiego Unii Europejskiej, z wyłączeniem Danii, uprawniony do wszczęcia postępowania upadłościowego, wyda, zgodnie z art. 3 ust. 1 rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2015/848 z dnia 20 maja 2015 r. w sprawie postępowania upadłościowego (Dz. Urz. UE L 141 z 05.06.2015, str. 19, z późn. zm.¹⁾), orzeczenie o wszczęciu wobec tego podmiotu lub podmiotu zagranicznego postępowania upadłościowego, o którym mowa w art. 2 pkt 4 tego rozporządzenia, oraz powoła zarządcę;

¹⁾ Zmiany wymienionego rozporządzenia zostały ogłoszone w Dz. Urz. UE L 349 z 21.12.2016, str. 9, Dz. Urz. UE L 57 z 03.03.2017, str. 19, Dz. Urz. UE L 171 z 06.07.2018, str. 1 oraz Dz. Urz. UE L 455 z 20.12.2021, str. 4.

- 5) sąd upadłościowy wyda, zgodnie z art. 3 ust. 2 i 4 rozporządzenia wymienionego w pkt 4, orzeczenie o ogłoszeniu upadłości podmiotu zagranicznego mające skutki ograniczone do majątku tego podmiotu znajdującego się na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej;
- 6) w postępowaniu krajowym:
- a) (uchylona)
 - b) organ ewidencyjny wykreśli zgodnie z przepisami ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej i Punkcie Informacji dla Przedsiębiorcy (Dz. U. z 2022 r. poz. 541 oraz z 2024 r. poz. 1841) ten podmiot będący osobą fizyczną z Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej w wyniku zgłoszenia o zaprzestaniu wykonywania działalności gospodarczej lub w wyniku stwierdzenia trwałego zaprzestania wykonywania przez przedsiębiorcę działalności gospodarczej, i po zaprzestaniu prowadzenia przez ten podmiot działalności gospodarczej sąd upadłościowy wyda na podstawie przepisów ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. «COMMONPART_OF_POINTS» Prawo upadłościowe w ramach postępowania prowadzonego wobec osób nieprowadzących działalności gospodarczej, w tym według przepisów tytułu V części trzeciej tej ustawy, postanowienie o:
«COMMONPART_OF_POINTS» ogłoszeniu upadłości tego podmiotu,
«COMMONPART_OF_POINTS» oddaleniu wniosku o ogłoszenie upadłości tego podmiotu, jeżeli jego majątek nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania lub wystarcza jedynie na zaspokojenie tych kosztów,
«COMMONPART_OF_POINTS» oddaleniu wniosku o ogłoszenie upadłości w razie stwierdzenia, że majątek tego podmiotu jest obciążony hipoteką, zastawem, zastawem rejestrowym, zastawem skarbowym lub hipoteką morską w takim stopniu, że pozostały jego majątek nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania,
«COMMONPART_OF_POINTS» umorzeniu postępowania upadłościowego, jeżeli majątek pozostały po wyłączeniu z niego przedmiotów majątkowych tego podmiotu obciążonych hipoteką, zastawem, zastawem rejestrowym, zastawem skarbowym lub hipoteką morską nie wystarcza na zaspokojenie kosztów postępowania.
 - c) (uchylona)

4. Datą niewypłacalności podmiotu skupującego jest data:

- 1) wydania postanowienia sądu upadłościowego o ogłoszeniu upadłości lub wszczęciu wtórnego postępowania upadłościowego – w przypadku, o którym mowa w ust. 3 pkt 1 lit. a oraz pkt 6 lit. b tiret pierwsze;
- 2) wydania postanowienia sądu restrukturyzacyjnego o otwarciu postępowania restrukturyzacyjnego – w przypadku, o którym mowa w ust. 3 pkt 1 lit. b;
- 3) wydania postanowienia sądu upadłościowego o oddaleniu wniosku o ogłoszenie upadłości – w przypadku, o którym mowa w ust. 3 pkt 1 lit. c i d oraz pkt 6 lit. b tiret drugie i trzecie;
- 4) uprawomocnienia się postanowienia sądu upadłościowego o umorzeniu postępowania upadłościowego – w przypadku, o którym mowa w ust. 3 pkt 1 lit. e oraz pkt 6 lit. b tiret czwarte;
- 5) wydania orzeczenia przez organ sądowy lub inny właściwy organ państwa członkowskiego Unii Europejskiej lub państwa członkowskiego Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stron umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym – w przypadku, o którym mowa w ust. 3 pkt 2;
- 6) wydania przez sąd upadłościowy postanowienia o uznaniu zagranicznego postępowania upadłościowego – w przypadku, o którym mowa w ust. 3 pkt 3;
- 7) wydania orzeczenia – w przypadku, o którym mowa w ust. 3 pkt 4;
- 8) wydania przez sąd upadłościowy postanowienia o ogłoszeniu upadłości podmiotu zagranicznego albo wydania przez sąd upadłościowy orzeczenia o ogłoszeniu upadłości wtórnej – w przypadku, o którym mowa w ust. 3 pkt 5.
- 9) (uchylony)

5. Minister właściwy do spraw rynków rolnych określa corocznie w terminie do dnia 31 maja, w drodze rozporządzenia, procentową stawkę stosowaną do ustalenia wysokości rekompensaty w odniesieniu do wniosków o przyznanie rekompensaty złożonych w terminie, o którym mowa w art. 12 ust. 2 pkt 1, mając na względzie sumę kwot wierzytelności wynikających ze złożonych wniosków o przyznanie rekompensaty w tym terminie oraz wysokość środków finansowych zgromadzonych na Funduszu.

6. Minister właściwy do spraw rynków rolnych określa corocznie w terminie do dnia 30 października, w drodze rozporządzenia, procentową stawkę stosowaną do ustalenia wysokości rekompensaty w odniesieniu do wniosków o przyznanie rekompensaty złożonych w terminie, o którym mowa w art. 12 ust. 2 pkt 2, mając na względzie sumę kwot wierzytelności wynikających ze złożonych wniosków o

przyznanie rekompensaty w tym terminie oraz wysokość środków finansowych zgromadzonych na Funduszu.

Art. 11. 1. Podmiot skupujący, który stał się niewypłacalny, syndyk albo inna osoba sprawująca zarząd nad majątkiem tego podmiotu, w terminie 2 miesięcy od daty niewypłacalności, sporządzają i przekazują Dyrektorowi Generalnemu Krajowego Ośrodka w wersji elektronicznej wykaz producentów rolnych i grup, których wierzytelności wobec tego podmiotu z tytułu zbycia produktów rolnych powstały przed datą niewypłacalności tego podmiotu, obejmujący kwoty wierzytelności netto za sprzedane temu podmiotowi produkty rolne, imię i nazwisko wierzyciela albo jego nazwę oraz numer ewidencyjny powszechnego elektronicznego systemu ewidencji ludności (numer PESEL) albo numer w Krajowym Rejestrze Sądowym, a w przypadku braku tych numerów – inne dane umożliwiające jednoznaczną identyfikację tego wierzyciela, a także firmę, pod którą działa wierzyciel będący przedsiębiorcą, jego miejsce zamieszkania albo siedzibę, adres i numer identyfikacji podatkowej (NIP), jeżeli wierzyciel ma taki numer.

2. (uchylony)

3. Podmiot skupujący, syndyk albo inna osoba sprawująca zarząd nad majątkiem tego podmiotu informują producentów rolnych i grupy ujętych w wykazie, o którym mowa w ust. 1, o przekazaniu tego wykazu Dyrektorowi Generalnemu Krajowego Ośrodka w terminie miesiąca od dnia jego przekazania.

4. Przepisu ust. 1 nie stosuje się w razie niewypłacalności podmiotu skupującego, która zachodzi w przypadku wydania w państwie członkowskim Unii Europejskiej lub w państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronach umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym przez organ sądowy lub inny właściwy organ orzeczenia, zgodnie z którym nie zostaje wszczęte postępowanie upadłościowe z uwagi na stwierdzenie definitywnego zamknięcia przedsiębiorstwa albo z powodu niewystarczalności aktywów na zaspokojenie kosztów tego postępowania w odniesieniu do przedsiębiorstwa zagranicznego.

5. W przypadku, o którym mowa w ust. 4, osoba upoważniona, o której mowa w art. 16 ustawy z dnia 6 marca 2018 r. o zasadach uczestnictwa przedsiębiorców zagranicznych i innych osób zagranicznych w obrocie gospodarczym na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej (Dz. U. z 2025 r. poz. 89), do reprezentowania podmiotu zagranicznego w oddziale albo w przedstawicielstwie:

- 1) przekazuje Dyrektorowi Generalnemu Krajowego Ośrodka odpis orzeczenia, o którym mowa w ust. 4, uwierzytelnione tłumaczenie tego orzeczenia na język polski oraz informację sporządzoną w języku polskim o istotnej treści tego orzeczenia, dacie jego wydania oraz oddziale lub przedstawicielstwie;
- 2) informuje producenta rolnego i grupę, którzy nie otrzymali zapłaty za zbyte produkty rolne, o przekazaniu dokumentów, o których mowa w pkt 1.

Art. 12. 1. Rekompensatę przyznaje na wniosek producenta rolnego albo grupy, w drodze decyzji administracyjnej, dyrektor oddziału terenowego Krajowego Ośrodka właściwy ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę producenta rolnego albo grupy, w terminie do dnia:

- 1) 30 czerwca danego roku – w przypadku wniosków o przyznanie rekompensaty złożonych w terminie, o którym mowa w ust. 2 pkt 1,
- 2) 30 listopada danego roku – w przypadku wniosków o przyznanie rekompensaty złożonych w terminie, o którym mowa w ust. 2 pkt 2

– z tym że wydanie decyzji o przyznaniu rekompensaty przerywa bieg terminu przedawnienia wierzytelności, o której mowa w art. 11 ust. 1, w dniu, w którym ta decyzja stała się ostateczna.

1a. Rekompensata stanowi:

- 1) w przypadku producenta rolnego – pomoc *de minimis* w rolnictwie i jest przyznawana zgodnie z przepisami rozporządzenia Komisji (UE) nr 1408/2013 z dnia 18 grudnia 2013 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* w sektorze rolnym (Dz. Urz. UE L 352 z 24.12.2013, str. 9, z późn. zm.),
- 2) w przypadku grupy – pomoc *de minimis* i jest przyznawana zgodnie z przepisami rozporządzenia Komisji (UE) 2023/2831 z dnia 13 grudnia 2023 r. w sprawie stosowania art. 107 i 108 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej do pomocy *de minimis* (Dz. Urz. UE L 2023/2831 z 15.12.2023)

– oraz zgodnie z przepisami o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej.

2. Wniosek o przyznanie rekompensaty składa się do dyrektora oddziału terenowego Krajowego Ośrodka właściwego ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę producenta rolnego albo grupy, na formularzu opracowanym przez Krajowy Ośrodek i udostępnionym na jego stronie internetowej, w terminie od dnia:

- 1) 1 lutego do dnia 31 marca danego roku – w przypadku gdy podmiot skupujący stał się niewypłacalny niewcześniej niż 1 stycznia drugiego roku

poprzedzającego dany rok i nie później niż 31 grudnia roku poprzedzającego dany rok;

- 2) 1 lipca do dnia 31 sierpnia danego roku – w przypadku gdy podmiot skupujący stał się niewypłacalny niewcześniej niż 1 stycznia drugiego roku poprzedzającego dany rok i nie później niż 30 czerwca danego roku.

3. Wniosek o przyznanie rekompensaty poza elementami określonymi w przepisach ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. – Kodeks postępowania administracyjnego zawiera:

- 1) numer identyfikacyjny producenta rolnego nadany w trybie przepisów o krajowym systemie ewidencji producentów rolnych, ewidencji gospodarstw rolnych oraz ewidencji wniosków o przyznanie płatności;
- 2) numer PESEL albo NIP producenta rolnego, a w przypadku osób fizycznych niemających numeru PESEL – numer i serię paszportu albo innego dokumentu stwierdzającego tożsamość;
- 2a) NIP oraz numer identyfikacyjny REGON grupy lub – w przypadku grupy wpisanej do Krajowego Rejestru Sądowego – numer w Krajowym Rejestrze Sądowym;
- 3) kwotę wierzytelności netto za produkty rolne zbyte podmiotowi skupującemu, który stał się niewypłacalny, za które producent rolny albo grupa nie otrzymali zapłaty;
- 4) dane podmiotu skupującego, który stał się niewypłacalny, od którego producent rolny albo grupa nie otrzymali zapłaty za zbyte produkty rolne;
- 5) wykaz:
 - a) faktur VAT i faktur VAT RR z wyszczególnieniem produktów rolnych, za które producent rolny nie otrzymał zapłaty,
 - b) faktur VAT z wyszczególnieniem produktów rolnych, za które grupa nie otrzymała zapłaty;
- 6) numer rachunku bankowego producenta rolnego albo grupy albo numer rachunku producenta rolnego albo grupy prowadzonego w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej, na który ma zostać dokonana wypłata rekompensaty;
- 7) oświadczenie o prawdziwości danych i oświadczeń zawartych we wniosku i w załącznikach dołączonych do tego wniosku.

3a. Do wniosku o przyznanie rekompensaty dołącza się:

- 1) oświadczenie albo zaświadczenia dotyczące:

- a) pomocy *de minimis* w rolnictwie oraz informacje niezbędne do udzielenia pomocy, o których mowa w art. 37 ust. 2 pkt 1 i 3 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej (Dz. U. z 2026 r. poz. 500) – w przypadku producenta rolnego,
 - b) pomocy *de minimis* oraz informacje niezbędne do udzielenia pomocy, o których mowa w art. 37 ust. 1 ustawy z dnia 30 kwietnia 2004 r. o postępowaniu w sprawach dotyczących pomocy publicznej – w przypadku grupy;
- 2) oświadczenie wnioskodawcy, że:
- a) wierzytelności objęte wnioskiem są wierzytelnościami istniejącymi na dzień złożenia wniosku o przyznanie rekompensaty,
 - b) w przypadku wierzytelności objętych wnioskiem nie minął termin ich przedawnienia,
 - c) wierzytelności objęte wnioskiem powstały przed datą wystąpienia niewypłacalności podmiotu skupującego;
- 3) w przypadku wnioskodawcy będącego grupą – oświadczenie, że grupa nabyła od jej członków będących producentami rolnymi wyprodukowane przez nich produkty rolne, które zawiera:
- a) nazwę, siedzibę i adres tej grupy oraz wskazanie osób reprezentujących grupę z podaniem ich imion i nazwisk,
 - b) NIP oraz numer identyfikacyjny REGON lub – w przypadku grupy wpisanej do Krajowego Rejestru Sądowego – numer w Krajowym Rejestrze Sądowym,
 - c) określenie rodzaju, ilości i wartości produktów rolnych nabytych przez tę grupę od jej członków będących producentami rolnymi wyprodukowanych przez tych członków oraz wskazanie członków tej grupy, od których te produkty zostały nabyte, z podaniem ich imion i nazwisk albo nazw,
 - d) wykaz dokumentów potwierdzających nabycie przez tę grupę produktów rolnych, o którym mowa w lit. c, od poszczególnych jej członków,
 - e) informację, czy grupa dokonała zapłaty za nabycie od jej członków będących producentami rolnymi wyprodukowanych przez nich produktów rolnych, a w przypadku braku zapłaty za te produkty – oświadczenie, że kwota z wypłaconej rekompensaty zostanie przekazana w pierwszej kolejności na poczet należności producenta rolnego będącego członkiem tej grupy.

3b. Oświadczenie, o którym mowa w ust. 3a pkt 3, składa się pod rygorem odpowiedzialności karnej za składanie fałszywych oświadczeń. Oświadczenie to zawiera klauzulę o treści: „Jestem świadomy/świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia”. Klauzula ta zastępuje pouczenie organu uprawnionego do odebrania oświadczenia o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

4. Dyrektor oddziału terenowego Krajowego Ośrodka przed rozstrzygnięciem sprawy o przyznanie rekompensaty występuje na piśmie odpowiednio do podmiotu skupującego, który stał się niewypłacalny, syndyka albo innej osoby sprawującej zarząd nad majątkiem tego podmiotu o potwierdzenie w terminie 14 dni od dnia doręczenia tego pisma, że producent rolny albo grupa nie otrzymali zapłaty za zbyte produkty rolne, pod rygorem utraty prawa do późniejszego zgłaszania zarzutów lub wniosków. Brak odpowiedzi w tym terminie od podmiotu skupującego, który stał się niewypłacalny, syndyka albo innej osoby sprawującej zarząd nad majątkiem tego podmiotu uznaje się za potwierdzenie, że producent rolny albo grupa nie otrzymali zapłaty za zbyte produkty rolne.

5. Rekompensatę wypłaca się w terminie 30 dni od dnia, w którym decyzja, o której mowa w ust. 1, stała się ostateczna, na rachunek bankowy producenta rolnego albo grupy albo na rachunek producenta rolnego albo grupy prowadzony w spółdzielczej kasie oszczędnościowo-kredytowej wskazany we wniosku o przyznanie rekompensaty.

Art. 13. 1. Z dniem, w którym decyzja o przyznaniu rekompensaty stała się ostateczna, następuje z mocy prawa przejście na Krajowy Ośrodek wierzytelności odpowiednio producenta rolnego albo grupy objętych rekompensatą do wysokości przyznanej rekompensaty.

2. Przy dochodzeniu przez Krajowy Ośrodek wierzytelności określonych w ust. 1 stosuje się odpowiednio przepisy art. 342 i art. 440 ustawy z dnia 28 lutego 2003 r. – Prawo upadłościowe.

3. Koszty dochodzenia wierzytelności określonych w ust. 1 są pokrywane ze środków finansowych Funduszu.

Art. 14. 1. Dyrektor oddziału terenowego Krajowego Ośrodka właściwy ze względu na miejsce zamieszkania albo siedzibę odpowiednio producenta rolnego albo grupy ustala, w drodze decyzji administracyjnej, kwotę nienależnie lub nadmiernie pobranej rekompensaty.

2. Do nienależnie lub nadmiernie pobranej rekompensaty stosuje się odpowiednio przepisy działów III i VI ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 r. – Ordynacja podatkowa, z tym że uprawnienia organów podatkowych określone w tej ustawie przysługują:

- 1) dyrektorowi oddziału terenowego Krajowego Ośrodka jako organowi pierwszej instancji;
- 2) Dyrektorowi Generalnemu Krajowego Ośrodka jako organowi odwoławczemu od decyzji dyrektora oddziału terenowego Krajowego Ośrodka.

3. Nadmiernie lub nienależnie pobrana rekompensata podlega zwrotowi wraz z odsetkami za zwłokę określonymi jak od zaległości podatkowych, liczonymi od dnia wypłaty rekompensaty.

4. Do egzekucji nadmiernie lub nienależnie pobranej rekompensaty stosuje się przepisy ustawy z dnia 17 czerwca 1966 r. o postępowaniu egzekucyjnym w administracji.

Art. 15. 1. W celu realizacji zadania Krajowego Ośrodka, o którym mowa w art. 6 ust. 1 pkt 4, Państwowa Inspekcja Sanitarna udostępnia informacje z rejestru zakładów, które produkują lub wprowadzają do obrotu żywność pochodzenia niezwierzęcego i wprowadzają do obrotu produkty pochodzenia zwierzęcego, a Inspekcja Weterynaryjna – informacje z rejestru zakładów, które produkują i wprowadzają na rynek produkty pochodzenia zwierzęcego, w formie wykazów podmiotów skupujących, obejmujących następujące dane: imię, nazwisko, miejsce zamieszkania i adres albo nazwę, siedzibę i adres tego podmiotu, numer PESEL – w przypadku gdy ten podmiot jest osobą fizyczną, albo NIP.

2. Informacje, o których mowa w ust. 1, są udostępniane w terminie 3 miesięcy od dnia rejestracji podmiotu skupującego w rejestrach, o których mowa w ust. 1.

Art. 16. Krajowy Ośrodek nie uiszcza opłat, o których mowa w ustawie z dnia 28 lipca 2005 r. o kosztach sądowych w sprawach cywilnych (Dz. U. z 2024 r. poz. 959 i 1237), w sprawach dotyczących dochodzenia wierzytelności określonych w art. 13 ust. 1.

Art. 17. 1. Kto:

- 1) (uchylony)
- 2) nie przekazuje wykazu, o którym mowa w art. 11 ust. 1, albo nie przekazuje tego wykazu w terminie określonym w tym przepisie

«COMMONPART_OF_POINTS» podlega karze pieniężnej w wysokości 60 zł za każdy dzień opóźnienia, ale nie wyższej niż 10 000 zł;

- 3) nie informuje producentów rolnych lub grup ujętych w wykazie, o którym mowa w art. 11 ust. 1, o przekazaniu tego wykazu w terminie określonym w art. 11 ust. 3 «COMMONPART_OF_POINTS» podlega karze pieniężnej w wysokości 60 zł za każdy dzień opóźnienia, ale nie wyższej niż 10 000 zł.

2. Kary pieniężne nakłada, w drodze decyzji administracyjnej, Dyrektor Generalny Krajowego Ośrodka. Od kwoty nałożonej kary pieniężnej nie nalicza się odsetek.

3. Koszty dochodzenia kar pieniężnych są pokrywane ze środków Funduszu.

Art. 18–20. (pominięte)²⁾

Art. 21. Wpłaty na Fundusz są naliczane od dnia 1 stycznia 2024 r.

Art. 22. 1. W 2023 r. można złożyć wnioski o przyznanie rekompensaty w odniesieniu do podmiotów skupujących, które stały się niewypłacalne w okresie od dnia 1 stycznia 2022 r. do dnia 31 grudnia 2022 r.

2. Wnioski, o których mowa w ust. 1, składa się w terminie od dnia 1 sierpnia 2023 r. do dnia 31 sierpnia 2023 r.

3. W 2023 r. przepisy wykonawcze wydawane na podstawie art. 10 ust. 5 wydaje się w terminie do dnia 15 września.

4. W 2023 r. decyzje, o których mowa w art. 12 ust. 1, wydaje się w terminie do dnia 30 września.

5. W 2023 r. wykaz, o którym mowa w art. 11 ust. 1, dotyczący producentów rolnych, których wierzytelności wobec podmiotów skupujących, które stały się niewypłacalne w okresie od dnia 1 stycznia 2022 r. do dnia 31 grudnia 2022 r., sporządza się i przekazuje w terminie 2 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

6. W 2023 r. minister właściwy do spraw rozwoju wsi przekazuje dotację celową dla Krajowego Ośrodka na wypłatę rekompensat w odniesieniu do podmiotów skupujących, które stały się niewypłacalne w okresie od dnia 1 stycznia 2022 r. do dnia 31 grudnia 2022 r., w wysokości nie wyższej niż 50 000 000 zł.

Art. 23. 1. W 2024 r. można złożyć wnioski o przyznanie rekompensaty w odniesieniu do podmiotów skupujących, które stały się niewypłacalne w okresie od dnia 1 stycznia 2023 r. do dnia 31 grudnia 2023 r.

²⁾ Zamieszczone w obwieszczeniu Marszałka Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 6 marca 2025 r. w sprawie ogłoszenia jednolitego tekstu ustawy o Funduszu Ochrony Rolnictwa (Dz. U. poz. 308).

2. Wnioski, o których mowa w ust. 1, składa się w terminie od dnia 1 lutego 2024 r. do dnia 31 marca 2024 r.

3. W 2024 r. minister właściwy do spraw rozwoju wsi może przekazać dotację celową dla Krajowego Ośrodka, jeżeli środki zgromadzone na Funduszu na dzień 31 marca 2024 r. okazały się niewystarczające na wypłatę rekompensat w pełnej wysokości wynikającej z wniosków o przyznanie rekompensaty złożonych w terminie określonym w ust. 2.

4. Dotacja, o której mowa w ust. 3, może zostać udzielona w wysokości:

- 1) różnicy między łączną kwotą wynikającą z wniosków o przyznanie rekompensaty złożonych w terminie określonym w ust. 2 oraz wysokością środków zgromadzonych na Funduszu według stanu na dzień 31 marca 2024 r.;
- 2) nie wyższej niż 100 000 000 zł.

Art. 24. Informacje, o których mowa w art. 15 ust. 1, dotyczące podmiotów skupujących zarejestrowanych w rejestrach, o których mowa w art. 15 ust. 1, przed dniem wejścia w życie ustawy są udostępniane w terminie 3 miesięcy od dnia wejścia w życie ustawy.

Art. 25. Wypłata rekompensat ze środków określonych w art. 22 ust. 6 i art. 23 ust. 4 pkt 2 może nastąpić po dniu ogłoszenia pozytywnej decyzji Komisji Europejskiej o zgodności ze wspólnym rynkiem pomocy publicznej.

Art. 26. Ustawa wchodzi w życie z dniem 1 lipca 2023 r.